

Fellesforbundet
Postboks 9199 Grønland
0134 OSLO

Att:

Deres ref.

Vår ref.
12/2878-1 /GEHO

Dato:
Oslo, 05.11.2012

Rutiner for opprettelse av tariffavtale med utenlandske selskap.

Fellesforbundet nedsatte i 2011 en arbeidsgruppe for å utarbeide en strategi for hvordan det kan drives rekrutteringsaktivitet overfor utenlandske arbeidstakere og utenlandske selskaper, samt opprettelse av tariffavtaler med disse.

Under arbeidet med dette prosjektet oppstod det en rekke problemstillinger som har funnet løpende avklaring. Særlig én problemstilling viste seg imidlertid vanskelig å avklare.

Fellesforbundet (og LO) har hatt som et klart krav for inngåelse av tariffavtaler med utenlandske selskaper at tariffavtalene som inngås er fullstendige. I dette ligger blant annet et krav om at tariffavtalene må omfatte AFP-ordningen. Dette kravet har vist seg problematisk å oppfylle på flere nivåer.

I de tilfeller et utenlandsk selskap fra et annet EØS-land driver tjenesteyting over landegrensene (til Norge), kommer utsendingsdirektivet og EØS-avtalens regler om fri tjenesteyting til anvendelse. Disse reglene innebærer begrensinger i hvilke avtalekrav som kan kreves inntatt i en tariffavtale. Forenklet fremstilt er forbundet avskåret fra å fremme ytterligere krav enn det lovbestemte minimum som direktivets artikkel 3, nr. 1 oppstiller dersom tariffbundet ikke avtales frivillig. Dette vil blant annet gjelde AFP-bilaget.

Dersom virksomheten inngår tariffavtale frivillig, råder det også her en grunnleggende avtalefrihet. Vi kan med andre ord tegne fullverdige tariffavtaler med utenlandske virksomheter dersom de frivillig aksepterer det.

Fellesforbundet har opplevd at utenlandske selskaper svært gjerne vil inngå tariffavtaler på et slikt avtalerettslig grunnlag og at selskapene tilsynelatende vil forplikte seg ut over det som kan kreves med basis i utsendingsdirektivet.

Utenlandske firmaer i Norge ”lever imidlertid av å tilpasse seg”, og problemer oppstår dermed på mange fronter. Særlig i forhold til AFP-ordningen.

Utenlandske arbeidstakere med ansettelse i utenlandsk registrert selskap vil ofte ikke være ansatt i tariffbundet virksomhet på tidspunktet for fylte 62 år og kun unntaksvis fylle vilkårene for uttak AFP ved fylte 62 år. Dette innebærer at en heller ikke vil ha rettigheter knyttet til AFP-ordningen, selv om bedriften en jobber i innbetaler til denne ordningen.

Av denne grunn kan det synes urimelig å kreve at bedriften skal innbetale premie til en ordning som de ansatte arbeidstakerne mest sannsynlig aldri vil nyte godt av. På den annen side vil fritak for innbetaling til AFP-ordningen gi enkelte bedrifter en konkurransefordel, noe det fra et politisk perspektiv er svært vanskelig å forsvare.

Fellesordningen for AFP har imidlertid gitt bedrifter med arbeidstakere som faller utenfor det norske trygdesystemet en mulighet til å søke om at det ikke skal innbetales til AFP-ordningen for disse. Dette har man erfart at selskapene benytter seg av.

Etter at saken ble fremlagt for sekretariatet i januar i år har LO sammen med Fellesforbundet jobbet videre med problemstillingene og i et møte med felleskontoret for AFP i kom vi før sommeren frem til en løsning på AFP-problematikken som vi etterkant har formalisert i et eget brev til dem.

For å gi de utenlandske arbeidstakerne muligheten til å oppnå de samme rettigheter som norske arbeidstakere og opptjene ansiennitet i AFP-ordningen, har vi lagd en tilleggserklæring til avtaledokumentet. Gjennom dette forplikter den utenlandske virksomheten seg til ikke å søke fritak for innbetaling av premie til Fellesordningen.

Fellesforbundet har allerede tegnet tariffavtale med utenlandsk foretak etter denne modellen, og vi vedlegger en kopi av deres avtaledokument som et eksempel. Vi vedlegger også en mal på den nevnte erklæring.

For å sikre at utenlandske selskap som omfattes av tariffavtale i fremtiden ikke søker fritak fra AFP-ordningen må forbundene derfor forholde seg til følgende:

1. Når LO, eller et av LOs forbund i fremtiden oppretter tariffavtale med utenlandske selskap, vil disse bli tilmeldt fellesordningene på vanlig måte, slik at fellesordningen kan iverksette alminnelig trekk til ordningene.

2. I tillegg skal det oversendes en erklæring fra bedriften hvor de forplikter seg til ikke å søke premiefritak fra AFP-ordningen.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Knut Bodding
(*sign.*)

Geir Høibråten
(*sign.*)

Vedlegg

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.